

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Інститут прикладної математики та фундаментальних наук
Кафедра міжнародної інформації

**«УКРАЇНА В ПРОЦЕСАХ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО
ОБМІНУ»**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Львів, 26-27 травня 2016 р.

Львів
2016

УДК 327+351.746]: 007
БК 66.4+67.401]: 32.81
М 341

Редакційна колегія:

Василь Гулай — д. політ. н., проф., Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна) (голова);

Олександр Соснін — д. політ. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, Національний авіаційний університет (м. Київ, Україна)

Микола Густі — к.т.н., с.н.с., Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна);

Юрій Лунь — к.ф.-м.н., доц., Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна);

Петро Сухорольський — к. юрид. н., доц., Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна);

Cezary Sochala — doctor, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony (м. Варшава, Республіка Польща);

Elżbieta Sawa-Czajka — doctor, Wyższa Szkoła Menedżerska (м. Варшава, Республіка Польща).

Україна в процесах глобального інформаційного обміну:

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Львів – 26-27 травня 2016 р.) / вступне слово - С. Павлюк, відп. ред. - В. Гулай. - Львів, 2016. - 125 с.

У збірнику вміщені тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Україна в процесах глобального інформаційного обміну», яка 26-27 травня 2016 р. проходила на базі кафедри міжнародної інформації Національного університету «Львівська політехніка».

ЗМІСТ

Вступне слово	10
<u>Тенденції розвитку інформаційного суспільства та світова практика інформаційної освіти</u>	
Зінченко В.В. МОДЕЛЬ ПОСТМОДЕРНУ, ПЕРСПЕКТИВИ «ГЛОБАЛЬНОГО КОМУНІКАТИВНОГО СУСПІЛЬСТВА» І ПАРАДИГМА ПОСТНЕКЛАСИЧНОЇ ОСВІТИ.....	12
Соснін О.В. ПРО ПОТОЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗБУДОВИ ОСВІТИ ДЛЯ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ.....	15
Grzegorzewska Maria Katarzyna. ZMIANY W SYSTEMIE EDUKACJI W POLSCE I ICH WPŁYW NA POZIOM STRESU W ZAWODZIE NAUCZYCIELA.....	18
Анісімович-Шевчук О.З., Заруба А. РОЛЬ ТУРИЗМУ В СУЧАСНОМУ НАУКОВО-ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ.....	21
Ewelina Kancik-Koltun. ELEKTRONICZNA ADMINISTRACJA I KOMUNIKOWANIE PUBLICZNE W DOBIE SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO. ROZWIĄZANIA POLSKIE.....	24
Крап А. П., Ніколаєв С. М. МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ РОЛІ ТА МІСЦЯ УКРАЇНИ ЩОДО РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА З ДОПОМОГОЮ ІНДЕКСІВ ТА РЕЙТИНГОВИХ СИСТЕМ.....	26
Домбровська І.В. СТАН РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТУДІЙ У ВУЗАХ УКРАЇНИ.....	29
<u>Інформаційно-аналітичне забезпечення внутрішньої та зовнішньої політики. Проблеми правового регулювання інформаційних відносин</u>	
Юськів Б.М. ПОЛІТИЧНА АНАЛІТИКА, ВІДКРИТІ ДЖЕРЕЛА І DATA MINING.....	32
Тодоров І. Я. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ.....	36
Elżbieta Sawa-Czajka. INFORMACJA W POLITYCE ZAGRANICZNEJ PAŃSTWA NA PRZYKŁADZIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTÓW POLSKICH ZA GRANICAMI.....	39
Андрейко В. І. ТЕХНОЛОГІЇ ВПЛИВУ ЗМІ НА КОНСОЛІДОВАНУ ПОЗИЦІЮ УКРАЇНЦІВ ЩОДО ПРОЦЕСІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ДОСВІД КРАЇН ВИЩЕГРАДУ.....	42
Сухорольський П. М., Боднар Т. О. ПРАВО НА АНОНІМНІСТЬ В ІНТЕРНЕТІ ТА ЙОГО СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ.....	45
Гачкевич А.О. ДО ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	49

Доскіч Л. ЕЛЕКТРОННІ ПЕТИЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПОЛІТИЧНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МІЖІНСТИТУЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	53
Кулик О. О. ЗМІ ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ.....	55
Дзядик Н. Я. ГЕТЕРАРХІЧНА МОДЕЛЬ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	58
Брославська В. О. ВПЛИВ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ 2015 РОКУ НА ПОЛІТИЧНІ ПОГЛЯДИ НАСЕЛЕННЯ ЄС.....	62
Андріївська Я.Б. АКТИВІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКИХ ВІДНОСИН НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	64

Сучасні міжнародні інформаційні технології та системи: науковий та освітній виміри

Густі М.І., Турковська О.В. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО ПОМ'ЯКШЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ЗМІНИ КЛІМАТУ	67
Бондаренко В.М. ІНФОРМАЦІЙНА ЛОГІСТИКА ЯК ФЕНОМЕН ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	69
Токар О.Є. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І СИСТЕМ ОЦІНЮВАННЯ БЮДЖЕТУ ВУГЛЕЦЮ В ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМАХ.....	72
Ніколаєв С.М., Сколоздра А.-М.В. АНАЛІЗ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ РІВНЯНЬ МОДЕЛІ ГОНКИ ОЗБРОСНЬ РІЧАРДСОНА.....	76
Охремчук І.А. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ФАКТОРИ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ПОЛІТИК ПОМ'ЯКШЕННЯ НАСЛІДКІВ ЗМІНИ КЛІМАТУ.....	79

Глобальна та національна інформаційна безпека держави: новітні виклики та візії профілю фахівця

Печеранський І.П. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК НАЦІОНАЛЬНО-КОНСЕРВАТИВНОЇ ІДЕОЛОГІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ	83
Мельник Г., Губицький Л. ГЛОБАЛЬНА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: НОВІТНІ ВИКЛИКИ МОРАЛЬНОЇ КРИЗИ	85
Луць Ю.О. ІНФОРМАЦІЯ- ЗАГРОЗА БЕЗПЕЦІ ЧИ ПОРЯТУНОК ЦИВІЛІЗАЦІЇ.....	88
Leszek Klich, Cezary Sochala. BEZPIECZEŃSTWO INFORMACYJNE PAŃSTWA JAKO WSPÓŁCZESNE WYZWANIA WSPÓŁCZESNEGO PAŃSTWA – WYBRANE PROBLEMY	91
Іжнін І.І. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН	94

Список використаних джерел

1. Горбань Ю.А. Інформаційна війна проти України та засоби її ведення / Ю.А. Горбань // Вісник Національної академії державного управління. – 2015. – №1. – С. 136-141.
2. Информационные вызовы национальной и международной безопасности; [кол. автор.: И.Ю. Алексеева и др.; под общ. ред. А.В. Фёдорова, В.Н. Цыгичко]. – М.: ПИР-Центр, 2001. – 328 с.
3. Липинський В. Листи до братів-хліборобів / В. Липинський. – Київ; Гарвард: [Б. в.], 1995. – XLVIII+472 с.
4. Проект Указу Президента України "Про Доктрину інформаційної безпеки України" (від 1 травня 2014 року №449). – Режим доступу: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=113319&cat_id=61025

Summary

At the begininng of the XXI century Ukraine appears before the new challenges among which the most significant is the Russian Federation military aggression. One of the front of this "hybrid warfare" is the information front. Considrereng that de-ideological politics in the shpere of information security is non-perspective, the principle of unity of information security and ideological formation is becoming more important. Building an integrated information security strategy in Ukraine nowadays is related to the national renaissance of conservative ideology on the state level. Information security must prevent the information distortion and the national distortion of conservative ideologies, where the cultural code and identification of the nation is contained.

Keywords: *national-conservative ideology, information security, information aggression, traditions.*

Мельник Г.

*к.і.н., доцент, Київський університет
імені Бориса Грінченка
м.Київ, Україна*

Губицький Л.

*к.і.н., доцент, Київський національний
торговельно-економічний університет,
м.Київ, Україна*

ГЛОБАЛЬНА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: НОВІТНІ ВИКЛИКИ МОРАЛЬНОЇ КРИЗИ

Спроби великих держав формувати і контролювати міжнародний порядок абсолютно дієвими виглядають лише на їх переговорах та у звітах міжнародних безпекових організацій. Свідченням цього, зокрема, є агресія Російської Федерації у відношенні до України. Це не єдиний випадок порушення міжнародних безпекових документів зразка Гельсінкських угод 1975 р. чи Будапештського меморандуму 1994 р. Причому, країнами, які порушували умови цих договорів, покликані забезпечити мир у світі, ставали держави, що були, власне, ініціаторами повоєнного поділу світу (після Другої світової війни), у тому числі Російська Федерація як спадкоємець колишнього СРСР.

Жодна держава, що підписала Статут ООН не має права порушувати суверенітет іншої без відповідного рішення шляхом голосування у Раді Безпеки чи Генеральній Асамблеї ООН. Проте є непоодинокі інструменти, що можуть допомогти агресору втілити свої задуми так, щоб інші залишались в стані очікування і не втручались: це, насамперед, безпосередні воєнні приготування, що подаються у вигляді військових навчань, внутрішні законодавчі акти, що дозволяють застосовувати засоби воєнного, економічного, торгівельного, інформаційного тиску, у тому числі пропаганду. І, що вкрай важливо, використання механізмів міжнародних інститутів, покликаних забезпечувати мир у світі, зокрема, право вето у Раді Безпеки ООН. Підставовими є формування міжнародної opinio у виключній миролюбності агресора, які набувають форми закликів до агресії проти суб'єкта і виправдання вчиненого агресором насилля.

Метою дослідження є аналіз феномену динамічності, мобільності міжнародної безпекової карти в умовах переходу від біполярного до багатополярного світу, визначення основних їх проявів від локального до глобального, характеристика сутності моральних орієнтирів (інформація-деінформація), детермінування їх основними міжнародними гравцями, що визначають світовий поступ у сфері технологій та суспільного способу життя.

Відповідно до визначеної мети, поставлені такі завдання даного дослідження:

- дослідити поняття моральної кризи, окреслити його сутність;
- надати характеристику методам, технологіям та формам створення/руйнування «світів»-оболонок, які використовувалися та використовуються під час ведення конвенційних, неконвенційних, «гібридної» війн, змалювання основної картини дезінформації проти держав-жертв агресії, у тому числі в Європі;
- визначити основні інститути-лоббі, що нав'язують «актуальну» точку зору щодо подій, пов'язаних із протистоянням світорозуміння у різних країнах;
- висвітлити основні канали поширення соціальних технологій зі створення потреб у світовому інформаційному просторі у контексті подій, що пов'язані із конфліктними ситуаціями;
- здійснити опис основних методів, що зможуть забезпечити інформаційну безпеку людей, у тому числі громадянам України, що є елементом суспільного та індивідуального захисту.

Об'єктом дослідження можна визначити діяльність урядів держав та соціальних спільнот в інформаційному просторі.

Предмет: інституції інформативного впливу для створення «світів» - соціальних оболонок.

Методи дослідження: аналіз спеціальної літератури, повідомлень ЗМІ (офіційних чи незалежних), інформаційних матеріалів, розповсюджених в мережі; порівняльний, ретроспективний, метод аналізу.

Людське суспільство у XXI столітті, як ніколи, стоїть перед вагомим вибором: чи обрати відповідальне співіснування з власною душею, громадою, світом, природою, чи визначитися на користь надзвичайно радикального освоєння/привласнення природного, громадського, людського як суто індивідуального-егоїстичного. На цей вибір, поза сумнівом, впливає весь суспільний досвід як процес становлення і розвитку людського соціуму та сучасний спосіб життя, в основі якого лежить забезпечення усіх матеріальних та духовних потреб. Саме реальне чи умовне відчуття незадоволення певних потреб спонукає конкретну людину або спільноту до конкурентної чи поза конкурентної боротьби за ресурси, які мають це забезпечити.

Як показує досвід масових людських конфліктів, люди і держави, як інститути, що покликані забезпечувати нагальні потреби своїх громадян схильні апелювати (переконувати, примушувати, воювати) до себе подібних у разі неспівпадіння поглядів на економічний і політичний розвиток спільноти, навіть у майбутньому (наприклад,

комунізм (соціалізм) – капіталізм), на сучасні вимоги до суспільних взаємовідносин (наприклад, релігійні конфлікти). На даному етапі розвитку людського суспільства конфлікти виникають з причин, які для авторів концепцій, що намагаються пояснити їх для себе, оточуючих, світової спільноти, подають як найвагомійші та смислоутворюючі для всього людства. Наприклад, Вільний світ – тобто ареал домінування у державах і об'єднаннях держав права на політичні, економічні, релігійні свободи, гарантування забезпечення вільного суду. Або, Pax Americana – територія вільних громадян, життя яких визначається домінуванням у світі завдяки неперевершеній економічній, політичній, військовій структурі, що забезпечує першість у всіх галузях людського життя і насамперед у технологічному зростанні. Поруч із цими світами бачимо Третій світ, а також світ комунізму (соціалізму) (для прикладу, Китай, КНДР, Куба та ін.). Натомість останні десятиліття на міжнародній арені відзначені появою нового світу, який набуває суто національного характеру, але не хоче поступатися глобалістськими, месіанськими складовими (інакше б не був «світом»). Йдеться, про «Російський світ» (або в оригіналі «Русский мир») [3].

Спільна риса, що об'єднує апологетів вищезазначених світів – це апеляція до універсальності, що має стати загальнолюдським здобутком. І саме ця риса, зазвичай, несе у собі вибухонебезпечну суміш нетолерантності, виключності та негребування заради накидання, поширення власного способу життя, засобів тиску: від залякування – до винищення опонентів. Водночас мешканці, апологети, чільники усіх вказаних світів також не помічають необхідності у вирішенні дійсно найзагальніших завдань, так званих, глобальних проблем людства. А це мабуть тому, що «світи», як і просто люди змушені за певних обставин об'єднуватися, що означає обмежувати власну універсальність, суверенітет, або дозволяти порушувати власні кордони.

Як стверджують фахівці, на зміну війн між цивілізаціями (за С.Хантінгтоном) [4] прийдуть війни за енергоресурси, воду і продукти харчування. Але аналітики не бачать передумов для мирного співіснування людських колективів, спільнот ні в сучасності, ні в майбутньому. Досягнути стабільного співіснування між державами, як виказує історичний досвід не дозволяють ні регулярні армії, ні матеріальні, економічні, культурні, демографічні втрати від конфліктів, ні міждержавні договори, ні системи міжнародних договорів, ініціаторами яких, як правило, стають переможці міжнародних конфліктів [1]. Найважливішою причиною цьому завжди ставала недовіра до партнерів, тобто жодна угода не розглядалася як постійна, що не підлягає зміні. Однією з причин такого явища було і є намагання людини (чи конкретної людської спільноти) визначити власні пріоритети у ставленні до себе і світу як загальні для всіх без узгодження із усіма [2]. Недосяжність цієї мети як і недовіра до партнера породжували і породжують зацикленість на задоволенні поточних людських потреб, що ще більше поглиблювало конфлікт. Відповідальність за вирішення глобальних людських проблем лежить на кожній людині. Неусвідомлення цієї істини призводить до пошуку винних. Розчаровуючись у собі, своїх здібностях у вирішенні проблем, а згодом розчарувавшись у партнерах людина (людський колектив, спільнота) шукає шлях до подолання відчуження. Дуже часто цей шлях пов'язаний із формуванням ринку наркотиків, алкогольних напоїв, ігроманії, нестабільних сімейних відносин, застосування насильства. Зловживання відповідно породжують сталі незаконні структури. Найважливіше те, що часто легальні і нелегальні об'єднання знаходять спільні інтереси, і це ще більше усуває людину від шляху взаємодії та взаєморозуміння.

Список використаних джерел

1. Бадах, Юрій Гордійович. "Холодна війна" та її виміри (1946-1991 рр.) [Текст] : монографія / Ю. Г. Бадах ; Київський національний торговельно-економічний ун-т. - К.: [б.в.], 2009. - 457 с.
2. Генон, Рене. Традиционные формы и космические циклы; Кризис современного мира [Текст] / Р. Генон ; пер. с фр. Т. Б. Любимова. - М.: Беловодье, 2004. - 300 с.
3. Каспаров Гаррі. Зима наближається. Чому потрібно зупинити Володимира Путіна та ворогів вільного світу. / Г.Каспаров. – Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 320 с.
4. Хантингтон Самюель. Столкновение цивилизаций [Текст] / С. Хантингтон ; пер. с англ. Ю. Новиков, Т. Велимеев. - М.: АСТ, 2003. - 603 с.

Summary

The authors of the study analyzed the impact of modern moral essence of the crisis on the dynamics of international security issues. The researchers have displaying basic means and methods of implementation of conflict, the war in this period. The authors highlights the consequences of violating international agreements, the main sources of information to maintain public pressure; as are some ways to identify and distortion performance evaluation of institutions initiating social changes.

Keywords: *social dynamics, moral crisis, information warfare, psychological means of influence, conflict, war, Ukraine, world security, information, war, conflict.*

Лунь Ю.О.

*к. ф. –м. н., доц. кафедри міжнародної інформації
НУ «Львівська політехніка»*

ІНФОРМАЦІЯ - ЗАГРОЗА БЕЗПЕЦІ ЧИ ПОРЯТУНОК ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Сучасне суспільство яке в епоху глобалізації досягло небачених успіхів в науково-технічному розвитку, перебуває в глибокій кризі. На жаль людська цивілізація не змогла вирішити базових проблем людини і забезпечити сталий розвиток економіки і духовний прогрес.

Величезна різноманітність видів людської діяльності: індустрія і сільське господарство, транспорт і будівництво, освіта і наука, культура і мистецтво – не існують без взаємного зв'язку одного з одним – все це результат історичного розвитку, що починався із спільно – розділеної праці як першої форми людського буття.

Розвиток суспільства умовно пройшов три шаблі, що відрізняються своєю економічною основою:

1) натурально – господарські системи з внутрішньогосподарським поділом праці, де продукт праці вироблявся для власного споживання;

2) індустріально-ринкові системи у яких поділ праці зумовив необхідність обміну продуктами і виникнення товару і ринку;

3) інформаційно-мережні системи, що формуються і розвиваються в теперішній час і відрізняються від попередніх тим, що головним продуктом виробництва стає **інформація**, а його життєвим середовищем є мережні структури. При цьому

НАУКОВЕ ВИДАННЯ
«УКРАЇНА В ПРОЦЕСАХ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО
ОБМІНУ»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Львів, 26-27 травня 2016 року

*Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст,
точність цитування, достовірність фактів несуть автори. Програмний
комітет може не поділяти поглядів, висловлених авторами.*

Відповідальний за випуск *Василь Гулай*
Набір та макетування *Інна Охремчук*